

II. gimnazija Maribor

EU IN SCHENGEN

razpravljalni esej pri predmetu evropske študije

Avtor: Maja Podbojec, 4.a

Mentor: Saša Mikić

Maribor, januar 2022

1. POVZETEK

Eden največjih uspehov medsebojnega sodelovanja in povezovanja držav v Evropi je Schengen - območje brez notranjih meja ter s skupno zunanjo mejo. Prednost tega "unitarnega" območja je možnost prostega gibanja oseb znotraj njega (torej med državami podpisnicami Schengenskega sporazuma) brez dodatnih kontrol, preverjanja dokumentov, potrebne identifikacije ipd. Poostren nadzor bi se naj izvajal zgolj na zunanji schengenski meji (kontrole delujejo poenoteno in usklajeno), s čimer bi se zagotavljala varnost znotraj Schengena, prav tako pa bi se omejevala stopnja kriminala.

Vse deluje idealno rožnato na papirju, dokler se ne preizkusi v praksi. Za Schengen sta največji preizkušnji bili leta 2015 in 2016 - migrantska kriza: v dveh letih je v EU za azil zaprosilo cca. dva milijona ljudi, kar je bilo za Evropsko unijo precejšen zalogaj, katerega uspešno poskuša rešiti še danes, do sedaj dokaj neuspešno. Primaren načrt Schengena - odprava notranjih mej med državami - je popolnoma propadel. Države so ponovno začele uvajati kontrole na lastnih mejah. Migrantski tokovi so tako, namesto da bi se enakomerno porazdelili med vse države, bolj obremenili posamezne članice sporazuma, kakor vse.

Dodaten novonastajajoč problem predstavlja tudi sedaj že dvoletna epidemija s korona virusom, zaradi katere države znova posegajo po individualnih ukrepih in zapirajo svoje meje, pošiljajo na meje okrepite varovanja, kontrolnega osebja. To predstavlja resen problem tako za unitarno Evropsko Unijo kot za posamezne druge članice Schengena.

2. UVOD

V schengenskem območju živi več kot 420 milijonov ljudi v 26 državah. Odprava kontrol na notranjih mejah med schengenskimi državami je sestavni del evropskega načina življenja: skoraj 1,7 milijona ljudi prebiva v eni schengenski državi in dela v drugi. Zato nas ne čudi, da je prost pretok ljudi znotraj Schengena tako pomemben - 3,5 milijona ljudi vsak dan prečka notranjo znotraj območja.

V tem eseju bom predstavila zasnovo in začetke Schengena - njegovo zgodovino od zametkov ideje do pristopa zadnje članice, dileme prostega pretoka ljudi in države kandidatke, ki se območju trudijo priključiti. Velik preizkus za schengensko območje predstavljajo migrantske krize, katerih se bom dotaknil v točki 3.3. Nato bom predstavila tudi dve listini, "Novi pakt o migracijah in azilih" iz 2020 in "Posodobljena pravila za izboljšavo upravljanja Schengena" iz decembra 2021, kar v zaključku povežem z organiziranostjo Evropske unije proti nestabilnosti Schengena zaradi pandemije s korona virusom in postopke v teku glede reševanja situacije ter to tudi komentirala.

3. JEDRO

3.1. Zgodovina Schengena

Osnovna ideja prostega gibanja med evropskimi državami je stara in se je začela snovati že sredi 20. stoletja. V 80-tih je bila Evropa razdvojena na dva pola: eden se je zavzemal za prosto Evropo brez notranjih mej, drugi pol pa je nasprotoval temu. Za prve korake proti Evropi s prostimi notranjimi toki sta bili zahvalni Francija in Nemčija. Spodbudili sta konkretne debate in razprave ter koncept popeljali na novo raven - bližje uresničitvi. 17. junija 1984 sta ti dve državi kot prvi uvrstili temo o prostem prehodu med državami Evrope na dnevni red zasedanja Evropskega sveta, kjer so zametke ideje potrdile vse takratne članice. Vrhunec razvoja ideje je prišel s tako imenovanim "Schengenskim sporazumom". Ta je uredil postopno odpravo notranjih meja med državami in načrtoval ojačanje varovanja na zunanjih mejah. Sporazum je 14. junija 1985 podpisalo 5 evropskih držav: Francija, Nemčija, Belgija, Luxemburg in Nizozemska. Schengenski sporazum so poimenovali po mestu Schengen v južnem Luxemburgu, kjer je bil tudi podpisan. (Schengen, 2015)

Pet let kasneje, 19. junija 1990, je bila podpisana konvencija - ki je uredila konkretno izvajanje Schengenskega sporazuma. Pokrila je odpravo kontrol na notranjih mejah, natančno opredelitev postopkov za izdajo enotnega vizuma, delovanje enotne baze podatkov za vse članice - imenovane SIS ("Schengen Information System" - Schengenska informacijska baza) ter vzpostavitev sodelovanja med notranjimi in imigracijskimi uradniki. Po podpisani konvenciji se je Schengensko območje hitro širilo. 27. novembra 1990 se mu je pridružila Italija, 25. junija 1991 Portugalska in Španija, 6. novembra 1992 pa še Grčija. A kljub konvenciji, se določbe niso pravnomočno začele izvajati do leta 1995. Prava implementacija določil se je začela po 26. marcu 1995, ko se je sedem držav članic (Francija, Nemčija, Belgija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska in Španija) odločilo popolnoma prekiniti kontrolo na njihovih medsebojnih - notranjih mejah. Od takrat naprej se je Schengensko območje začelo "prav" razvijati in še dodatno širiti. 28. aprila 1995 se je pridružila Avstrija, 19. decembra 1996 pa Danska, Islandija, Norveška in Švedska. 1997 sta svoje notranje kontrole (po sledu sedmih držav) popolnoma opustile kontrole na notranjih mejah. (Cunha in sod., 2015)

Še eden večjih napredkov vidnih zaradi Schengenskega sporazuma je bil viden maja (1. maj) 1999 z začetkom veljanja Amsterdamske pogodbe. Marca 1996 se je v Torinu (v Italiji) začela medvladna konferenca za revizijo Pogodbe o Evropski uniji. V navzočnosti predsednika Evropskega parlamenta Joséja Maríe Gil-Roblesa je bila 2. oktobra 1997 podpisana amsterdamska pogodba, ki spreminja Pogodbo o EU, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in druge akte. (Evropski1, 2020) Ko je maja 1999 začela veljati, se je postopek soodločanja poenostavil, njegovo področje uporabe pa še povečalo. Prej namreč Schengenska pogodba in pravila določena z njim niso bila pod okriljem Evropske Unije ter so se urejala avtonomno. Države so se v prihodnjih letih enako masovno pridruževale, 2000 Grčija, 2001 Finska, Danska, Švedska, Islandija, Norveška, 2003 je bil največji val novopridruženih držav, kar 9 (Češka Republika, Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Slovaška, Slovenija) in 2004 še Švica. Teh 15 na novo pridruženih držav je decembra 2007 opustilo nadzor na notranjih mejah, marca 2008 pa še kontrole na "notranjih" letaliških povezavah. Zadnja in 26. država do sedaj, ki je postala del

Schengenskega območja je bil Lihtenštajn s svojo priključitvijo februarja 2008. (Schengen, 2015)

3.2 Potencialne članice Schengenskega območja

Država, ki postane članica Evropske Unije, nebrezpogojno postane tudi članica Schengenskega območja. Glede na podpisne pogoje ob vstopu v EU to sicer je eden izmed breizogibnih pogojev. Večina držav, ki torej so članice EU, a (še) niso del Schengenskega območja ima npr. nerazrešene politične težave, zaradi katerih je v izrecnem trenutku neprimerna za vstop oz. priključitev.

- CIPER: takšen primer države je Ciper- ki je članica EU od leta 2004, a še ni pristopila k Schengenu. To je razlog nerazrešenega vprašanja delitve otoka in k sporazumu ne more pristopiti dokler ne razreši teh političnih težav. (Best, 2020)
- ROMUNIJA IN BOLGARIJA: Prav tako sta bili Romunija in Bolgarija 2011 zavrnjeni v svojih željah k pristopu, saj so države članice izrazile skrbi glede nizkih prihodkov v obeh državah (državi imata ene najmanjših povprečnih prihodkov na prebivalca (Verdodo, 2012)) ter proti korupcijskim merilom/pravidom in organizacije boja proti organiziranemu kriminalu. (B.V., 2019)
- HRVAŠKA: je naslednja država na seznamu hipotetično možnih članic Schengenskega območja. Evropski Uniji se je pridružila 2013, a še ni del prosto prehodnega območja. 2015 je izrazila pripravljenost, da to postane, postopki so še zmeraj v teku. Nekaj časa, so hrvaški politiki namigovali o možnosti pristopa Hrvaške k Schengenskemu sporazumu že leta 2019, a njeni priključitvi po pričevanju Rtv-slo naprotujejo nekatere države (med njimi tudi Slovenija). Predvsem Nemčija, Francija in Nizozemska močno nasprotujejo nadaljnjim širitvam območju in prej spodbujajo prenovitev pravil za dosedanje članice, kar pa je lahko zelo dolgotrajen postopek. Med kritikami Hrvaške so bili številni ilegalni vstopi migrantov, ki so preko Grčije, Severne Makedonije, Srbije in nato Hrvaške vstopali na Slovensko ozemlje, namenjeni v bolj zahodne države Evrope. Schengenske države so zato izpostavile več skrbi glede trdnosti in varnosti območja in reševanje problema v prihodnje, če bi se Hrvaška Schengenu pridružila. Hrvaška ima prav tako nerešena ozemeljska vprašanja s svojimi sosedi: Slovenijo, Srbijo ter Bosno in Hercegovino. STA (2021) piše, da je decembra 2021 notranji minister Slovenije Aleš Hojs podal izjavo, da so ministri ugotovili pripravljenost Hrvaške na vstop v Schengen in verjame, da bodo hitro temu sledile tudi druge države. Tudi evropska komisarka za notranje zadeve Ylva Johansson je po zasedanju ministrov v Bruslju izjavila, da je soglasno sprejetje sklepov o pripravljenosti Hrvaške na vstop v Schengen velik dosežek. Sprejetje sklepov posameznih članic Schengena o tem, da Hrvaška izpolnjuje tehnične zahteve za vstop v schengen, je naslednji nujen korak na poti do končne odločitve. (B.V., 2019)

3.3. Migrantska kriza

Leta 2011 je Francija zaprla francosko-italijansko mejo kot odgovor na prihod tunizijskih migrantov. Poteza Francije je bila le naznanitev obdobja, ki se je približevalo. Ponovno samostojno delovanje države in kontrola lastnih (tudi notranjih) mej je bila prvi korak stran od ideje skupnega Schengen območja, na katerem se je poudarjalo skupno delovanje. Hkrati pa je to pokazalo, kako hitro so države pripravljene misliti le nase in lastne interese, ko se pred vrati pojavijo težave in krizne razmere.

Begunska kriza leta 2015 in 2016 je potrdila, kako šibko je v resnici bilo to skupno prizadevanje za varovanje celotnega Schengen območja. Države članice območja so ena za drugo začele uvajati kontrole na notranjih mejah. Številni od teh ukrepov so obveljali v veljavi do danes, kljub temu da so države članice pri uvedbi teh ukrepov določile jasne časovne omejitve njihove veljave. Leta 2015 je bilo na ozemlju EU registriranih 1,25 milijonov prosilcev za azil, do leta 2019 je ta številka upadla na 612.700. Evropa je cilj migracij iz mnogih razlogov: nekateri se sem zatečejo zaradi slabih razmer v domačem okolju ali privlačnih razmer v ciljni državi (npr. ekonomska varnost v zahodnih državah, demografija, varstvo človekovih pravic)... (Evropski2, 2019)

3.4. Novi pakt o migracijah in azilu

Evropska Unija se je na stanje v Evropi po migrantski krizi odzvala z "Novim paktom o migracijah in azilu", ki schengensko območje označuje za enega najpomembnejših uspehov evropskega povezovanja. Pakt je bil objavljen septembra 2020, a večjih oz. natančnih predlogov za upravljanje ni podal. Po nenehnih motnjah brezmejnih potovanj, ki jih je še poslabšala pandemija s korona virusom, bi pričakovali, da bi takšna listina vključevala konkretne predloge za upravljanje schengenskega območja, vendar komisija v dokumentu zgolj napoveduje strategijo, ki jo nameravajo predstaviti v prvi polovici leta 2021. (European, 2020)

Pakt ne ignorira popolnoma vprašanja upravljanja notranjih in zunanjih meja. Nasprotno, predlogi o azilu in postopkih vračanja prebivalcev, bi (če sprejeti) močno vplivali na delo mejnih straž ter organov za migracije in azil na zunanjih mejah. Eden izmed predvidenih ukrepov je boljša organizacija mejnega nadzora, ki bi naj bila podprta z razširjenim in optimiziranim EURODAC sistemom (evropski avtomatski sistem za identifikacijo prstnih odtisov). To je evropska podatkovna zbirka prstnih odtisov, ki je bila zasnovana samo za identifikacijo prosilcev za azil. Vsem prosilcem, ki so dopolnili vsaj 14 let starosti se, ko zaprosijo za azil (bodisi v Eu ali izven nje), v rutinskem postopku odvzamejo prstni odtisi. Prstne odtise nato v

digitalnem formatu posredujejo centralnemu sistemu in tako preverijo, če je prosilec vstopil v EU brez potrebnih dokumentov ter če je že v kateri drugi članici zaprosil za azil. Sistem deluje že od januarja 2003 je prvi takšen sistem v EU. V njem so namreč zaobsežene vse države članice EU, skupaj s še tremi evropskimi državami (Norveško, Islandijo, Švico). Ko sodelujoča država pošlje v Eurodac komplet prstnih odtisov, takoj izve, če se ujemajo z odtisi, ki so shranjeni v podatkovni zbirki. Če dobi ujemanje, se lahko odloči za vrnitev prosilca v državo, v katero je prvotno vstopil ali tam zaprosil za dodelitev azila, pristojni organi tiste države pa so dolžni odločati o kandidatuovi pravici do bivanja. Če odtisov v podatkovni zbirki še ni, vlogo rešuje država, ki jih je vnesla v sistem. (Informacijski, 2014) Takšna poteza bi lahko bila ob predanosti k njeni izpeljavi izredno dober način oz. poskus reševanja zapiranja držav za svoje meje. Izjemni podvigi kot je Eurodac baza ne smejo stagnirati, ampak jih je potrebno posodabljanje, razširjati in prilagajati trenutnim razmeram, da lahko izkoristimo čim več njihovih novosti/prednosti, s tem pa omogočimo uspešno sodelovanje držav. (Rijpma in Fink, 2021)

Vedeti je treba, da schengensko sodelovanje presega pozornost le na migracijah in azilu, temveč sega tudi na področje kazenskega pravosodja in policijskega sodelovanja. V zadnjih petih letih ni bila le begunska kriza tista, ki je povzročila širjenje nadzora na notranjih mejah, ampak tudi (grožnje) terorističnega nasilja, zaradi česar so evropski voditelji večkrat odkrito postavili Schengen pod vprašaj. Predlog iz leta 2017 o razširitvi možnosti za države članice - da ponovno uvedejo kontrole na notranjih mejah (zaradi varnostnih pomislekov), je bil v Svetu že večkrat blokiran, zaradi različnih pogledov držav članic, na račun uravnoteženja varnosti v državah in zagotavljanju prostega potovanja čez meje. (Schengen, 2015)

Dodatne točke, h katerim pakt poziva so že sprejete zakonodaje, predvsem dvakrat okrepljen Frontex (Evropska agencija za mejno in obalno stražo, je bila ustanovljena leta 2004 (Frontex, 2016)), novi IT sistemi za nadzorovanje in upravljanje meja. A pakt je preprosto omejen na pozivanje k hitrejšemu in natančnejšemu izvajanju teh ukrepov, ne predstavi natančnega načrta njihovega izvajanja. (European, 2020)

3.5. Posodobljena pravila za izboljšavo upravljanja Schengena

14. decembra 2021 je komisija predlagala dokument s posodobljenimi pravili za izboljšavo upravljanja schengenskega območja. Spremembe bi naj prinesle večjo usklajenost EU in bolje pripravile in opremile države članice za spopadanje z novimi izzivi pri upravljanju zunanjih in notranjih meja EU (znotraj schengenskega območja). Na spletni strani evropske komisije pišejo, da želijo zagotoviti, da ponovna uvedba kontrol na notranjih mejah ostane njihova

zadnja možnost. Nova pravila uvajajo tudi skupna orodja za učinkovitejše upravljanje zunanjih meja v primeru krize javnega zdravstva (postopki temeljijo na izkušnjah, pridobljenih med pandemijo virusa COVID-19). Naslovljeno je tudi vprašanje migrantov z določenimi ukrepi, ki jih države članice lahko izvajajo na področju azila in vračanja prosilcev v tej situaciji. (European2, 2021)

Trenutni podpredsednik evropske komisije in komisar za "spodbujanje evropskega načina življenja" ("Promoting our European way of life") Margaritis Schinas je ob tem dejal: *"Begunska kriza leta 2015, množica terorističnih napadov na evropska tla in globalna pandemija COVID-19 so obremenili schengensko območje. Odgovorni smo za okrepitev upravljanja Schengena in zagotovitev, da so države članice opremljene za zagotovitev hitrega, usklajenega odziva na krizne razmere. Z današnjimi predlogi, bomo utrdili ta "kronski dragulj", ki je tako simboličen za naš evropski način življenja."*

Evropska komisarka za notranje zadeve Ylva Johansson pa je ob tem dejala: *"Pandemija nam je zelo jasno pokazala, da je schengensko območje ključ za našo ekonomijo in družbo. Z današnjimi predlogi (ki jih ureja dokument) bomo zagotovili, da se po uvajanju nadzora na notranjih mejah poseže kot res skrajni ukrep, po ustreznem razmisleku in potrebi ter res le za kratek čas. Državam članicam dajemo pripomočke za spopadnje z problemi in ovirami, s katerimi se soočajo. Prav tako omogočamo da se spopadamo z upravljanjem zunanjih mej Evropske Unije skupaj, tudi v situacijah, kjer so migranti instrumentalirani za politične namene."*

Evropska Unija torej poskuša enotno pristopati k težavam, ki zaradi kriz nastajajo pri ohranjanju enotnega in odprtega schengenskega območja. Morda je odziv s strani EU le prišel nekoliko prepozno, glede na to, da pandemija divja že skoraj dobra tri leta, a morda bodo dovolj izrecna navodila in predlogi za rešitev situacije uspešno pripomogli k izboljšanju območnega skupnega delovanja.

Namen predloga za spremembo zakonika o schengenskih mejah je združiti izkušnje iz pandemije s korona virusom in zagotoviti, da so vzpostavljeni močni mehanizmi usklajevanja za spopadanje s trenutno situacijo. Posodobljena pravila bodo Evropskemu svetu omogočila, da hitro sprejme zavezujoča pravila, ki določajo začasne omejitve potovanj preko zunanjih mej v primeru nevarnosti za javno zdravje, z zagotovljenimi izjemami. To bi zagotovilo enotno uporabo omejitev potovanj (namesto ponovne prakse zapiranja - izkušnje iz preteklih let). Pravila vključujejo tudi nov schengenski zaščitni mehanizem, ki bi zagotovil skupen odziv držav na notranjih mejah (v primeru groženj, ki prizadenejo večino držav, npr. kot je bila zdajšnja epidemija). S tem mehanizmom, ki dopolnjuje obstoječi mehanizem za

pomanjkljivosti na zunanji meji, bi lahko v primeru skupne grožnje s sklepom Sveta odobrili kontrole na notranjih mejah vseh ali večine držav članic. Prav tako bi za skupen ukrep blažitve kontrole tudi bilo potrebno soglasje Sveta (Evropskega sveta). (European2, 2021)

→Namen predloga je spodbujati uporabo alternativ kontrolam na notranjih mejah in zagotoviti, da nadzor na notranjih mejah ostane le skrajni ukrep, kjer je to potrebno. Ukrepi vključujejo:

- Bolj strukturiran postopek za kakršnokoli ponovno uvedbo kontrol na notranjih mejah z več zaščitnimi ukrepi: vsaka država članica mora pred uvedbo kontrol oceniti ustreznost ponovne uvedbe in njen verjeten vpliv na prost pretok oseb. Oceniti morajo tudi vpliv ukrepov na obmejne regije. Državo mora prav tako oceniti možnost primernih alternativnih ukrepov, kot so ciljno usmerjene policijske kontrole in okrepljeno policijsko sodelovanje.
- Spodbujanje uporabe alternativnih ukrepov: v skladu z novim kodeksom EU o policijskem sodelovanju (iz začetka decembra 2021), nova schengenska pravila spodbujajo uporabo učinkovitih alternativ nadzoru na notranjih mejah v obliki povečanih in bolj operativnih policijskih kontrol (s pojasnilom obmejnim regijam, da te niso enakovredne mejnemu nadzoru).
- omejevanje vpliva kontrol na notranjih mejah na obmejne regije: države članice, ki ponovno uvajajo nadzor, bi morale upoštevati potrebe skupnosti, ki živijo na mejnih območjih. To lahko vključuje olajšavo prehodov čez mejo za obmejne delavce in vzpostavitev zelenih pasov, da se zagotovi nemoten tranzit osnovnega blaga
- da bi vzpostavili pojav relativno majhnega, a stalnega števila nedovoljenih premikov, bodo nova pravila vzpostavila nov postopek za obravnavanje nedovoljenih premikov med skupnimi policijskimi operacijami ter državam članicam omogočila revizijo že obstoječih. (European3, 2021)

Schengenska pravila priznavajo pomembno vlogo držav članic na svojih zunanjih mejah (torej zunanjih mejah območja vseh držav članic - Unije kot celote). Uvajajo nove ukrepe za učinkovito upravljanje zunanjih meja EU v kriznih razmerah, tudi omejevanje števila mejnih prehodov in okrepitev nadzora meja.

Dodatno Evropska komisija podaja posebne ukrepe v skladu s pravili EU o azilu in vračanju prosilcev, da bi državam članicam pojasnila, kako se naj odzovejo v takšnih situacijah ob polnem spoštovanju človekovih temeljnih pravic. Mednje spadajo podaljšanje roka za registracijo prošenj za azil do 4 tedne in obravnavo vseh prošenj za azil na meji. Prost dostop

do azilnega postopka mora biti še naprej zagotovljen, države članice pa bi morale dostop zagotoviti tudi humanitarnim organizacijam, ki ljudem nudijo pomoč. Predvsem pa je pomembno da razne agencije EU (Agencija EU za azil, Frontex, Europol), ko je potrebno, prednostno zagotovijo podporo državi članici, ki se je posamezen primer zadeva. (European2, 2021)

4. ZAKLJUČEK

Predsednica von der Leyen je v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2021 napovedala tudi nove ukrepe za obravnavanje instrumentalizacije migrantov (v politične namene) in zagotavljanje enotnosti pri upravljanju zunanjih meja EU. Pomembno se je zavedati, da si organi nenehno prizadevajo za izboljšanje splošnega delovanja in upravljanja Schengena. Načrtujejo se strategije za močnejše in trdnejše schengensko območje. Za spodbujanje političnega dialoga o soočanju s skupnimi izzivi Evropska komisija sklicuje redne schengenske forume, kjer se zberejo poslanci Evropskega parlamenta in ministri za notranje zadeve. V podporo tem razpravam naj bi Komisija vsako leto predstavila poročilo o stanju Schengena, v katerem naj bi povzela stanje glede odsotnosti/prisotnosti kontrol na notranjih mejah (rezultate schengenskih ocen in stanje izvajanje priporočil). Verjamejo, da bodo predlagane revizije schengenskega mehanizma pomagale članicam pri soočanju z morebitnimi izzivi ter pripomogle h krepitvi skupnega zaupanja v izvajanje schengenskih pravil.

Sama verjamem v možnost napisanega, a se hkrati zavedam realnosti in idealističnega pridiha v besedah voditeljev Unije. Četudi si Evropska Unija ne upa priznati (vsaj ne na glas), je današnji svet - svet kapitalizma - postal pretežno individualistični svet. Še posebej je te tendence in arogantnost držav na površje ponesla pandemija s korona virusom. Od neenakih razdelitev cepiva do preklicanih solidarnostnih pošiljk, od korupcije do dobičkarstva in trgovanja z najraznejšimi esencialnimi dobrinami.

Ideja enotne Evrope se mi zdi graciozna, atraktivna in mi je pri srcu, a menim, da skupnost, ki spodbuja enakost in enotnost bolj z besedami kakor dejanji, ne bo korenito spremenila toka, s katerim življenje v našem svetu teče. Veliko je dobrih in spodbudnih korakov, vendar ne dovolj. Sedaj smo ponovno na prelomni točki. Države se znova zapirajo, Evropsko covidno potrdilo, ustvarjeno izrecno z namenom, da se tudi med pandemijo omogoči prost pretok ljudi, izgublja vrednost (oz. je pravzaprav skoraj nima več). Države delujejo popolnoma samostojno, brez posluha za negativne stvari, ki jih tako skrajne ter sunkovite poteze lahko prinesejo (in jih tudi bodo prinesle). Tonemo po strmi diagonali proti razkolu enotne, solidarne Evrope, individualizem bo razklal najboljše stvari, ki jih EU predstavlja. A morda smo za to krivi prav mi "mali ljudje". Četudi sem na začetku pisanja tega eseja mislila še drugače, sem ob pregledu arhiva diplomskih nalog univerz v Mariboru in Ljubljani, v skoraj vseh na to tematiko, zasledila mnenje, ki je podpiralo večjo individualnost v ravnanju držav članic EU - očitno si to večjo individualnost želi tudi naša mlada in izobražena generacija. Nič narobe; bojim se le, da bo nas še dodatno spodbujanje individualnih potez držav, v že tako po šivih pokajoči zvezi,

pripeljalo do točke, kjer bomo kot popolnoma apatična in brezčutna telesa živeli čisto en mimo drugega, brez pikice zanimanja, kaj se dogaja z drugimi okoli nas, okoli Maribora, okoli Slovenije. Enako bo s prebivalci ostalih držav. Skupaj nas bo držalo le še ime "Evropska Unija", prave povezane skupnosti, ki bi temeljila na medsebojni pomoči, slogi pa ne bo več mogoče vzpostaviti. V takšni realnosti zagotovo ne želim živeti, zato srčno upam, da te individualistične vzgibe držav "zabremzamo" do dovoljšnje mere, kjer se še pravočasno lahko zavemo smiselnosti in resničnosti pregovora "V slogi je moč!" ter ga tudi prakticiramo.

5. VIRI IN LITERATURA

Best Citizenship. (2020). *Future Schengen area countries*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://best-citizenships.com/2020/02/09/future-schengen-area-countries/>

B.V. (2019). *Vstopu Hrvaške v schengensko območje naj bi nasprotovalo več držav*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://www.rtvsllo.si/svet/vstopu-hrvaske-v-schengensko-obmocje-naj-bi-nasprotovalo-vec-drzav/500839>

Cesar, N. (2019). *Dopustnost kontrol na notranjih mejah med državami članicami na schengenskem območju*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://dk.um.si/Dokument.php?id=139051>

Cunha, A., Silva, M., Frederico, R. (2015). *The borders of Schengen*. Peter Lang: Oxford.

European Commission. (2020). *Communication from The Commission to the European parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of The Regions on a New Pact of Migration and Asylum*. Pridobljeno 26.1.2022 s https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:85ff8b4f-ff13-11ea-b44f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_3&format=PDF

European Commission2. (2021). *Schengen: New rules to make the area without internal border controls more resilient*. Pridobljeno 26.1.2022 s https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6821

European Commission3. (2021). *Proposal for a regulation of the European Parliament and of The Council*. Pridobljeno 25.1.2022 s <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0891&from=EN>

Evropski parlament1. (2020). *Amsterdamska pogodba*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://best-citizenships.com/2020/02/09/future-schengen-area-countries/>

Evropski parlament2. (2019). *Priseljevanje v Evropo*. Pridobljeno 27.1.2022 s <https://www.europarl.europa.eu/news/sl/headlines/society/20170629STO78632/priseljevanje-v-evropo>

Frontex. (2016). *Kaj je frontex*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://frontex.europa.eu/language/sl/>

Informacijski pooblaščenec. (2014). *EURODAC*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://www.ip-rs.si/varstvo-osebnih-podatkov/mednarodni-upravljavci/eurodac>

Rijpma, J.J., Fink, M. (2021). *Lets not forget about schengen*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://eumigrationlawblog.eu/lets-not-forget-about-schengen/>

Schengen visa info. (2015). *The Schengen Agreement*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://www.schengenvisainfo.com/schengen-agreement/>

STA. (2021). *Notranji ministri EU: Hrvaška pripravljena na vstop v schengen*. Pridobljeno 26.1.2022 s <https://www.24ur.com/novice/tujina/notranji-ministri-eu-hrvaska-pripravljena-na-vstop-v-schengen.html>

Verdodo. (2012). *BDP na regionalni ravni*. Pridobljeno 27.1.2022 s https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:GDP_per_capita,_consumption_per_capita_and_price_level_indices/sl&oldid=87554